

Linum

Hösten 2012

Information från
SKÅNELIN.

ARBETE PÅGÅR!

Öppet hus på Knutstorp är inställt i höst!

Arbetet med utställning och utställningsområde
pågår för fullt

Linums redaktion:

Redaktör: Kristina Schlyter e - post:
K.schlyter@bredband.net
Kristina.schlyter@utb.simrishamn.se

Ansvarig utgivare: Karin Persson.

För de som inte har möjlighet att skicka manuskripten via e - post kan skicka
dessa till

Karin Persson, Strövägen 195, 291 95 Färlöv

Sponsorer

Sparbanken Syd

Medeltidsfestival i LUND.

En liten kulen söndag kom Betsy och Olle Persson samt jag till Folkets Park i Lund, där vi skulle visa lite av allt vad man kan åstadkomma av det underbara linet.

Betsy hade örötat och rötat, kardat och spunnet lin med. Hon visade hur man spinner på spinnrock och ett antal vackra dukar och löpare som hon vävt.

Olle hade monterat kardor och visade hur man kardar.

Jag visade hur man kan tillverka band för till exempel väskor och handdukshängare med Kumi Himo, som är en japansk snörmakeriteknik.

Det fanns många utställare med diverse hantverk. Man lagade mat, så som man gjorde på medeltiden. Det fanns gycklare och man hade tornerspel. En del fanns också för barn att göra.

Många gick omkring i medeltida kläder som var mycket vackra!

Vädret visade sig dock inte från sin allra bästa sida, med lite regnskurar och blåst. Men det var ett trevligt arrangemang

Lisbeth Andersson

LINFRÖ till SALU

Ilona och Natasja 200 kr per kilo

Det vitblommande linet Henryk säljs endast till medlemmar
Pris 40 kr per hekto.

Karin P 044-740 36, 0703 11 30 74

På hantverksdag i Glimåkra.

Den 19 maj var det visning av gamla hantverk såsom smide, luffarsslöjd, utställning av vävda mattor, stickade sjalar med mera.

Från Skånelin var Karin Persson och jag Elsa Persson representerade. Karin berättade om linet från sådd till skörd och visade de olika momenten hur man bereder linet fram till spinning.

Jag fortsatte därefter med spinning.

Folk verkade mycket intresserade och förundrade sig över att det verkligen kunde bli garn av detta!

Detta är en årligen återkommande dag som uppskattas av många besökare.

Elsa Persson

Tack

Vi vill framföra ett tack till Marcel van Sitteren och Inge Schwagermann, Ugerupsdal för att ni ställt er mark till förfogande och ert engagemang för vår odling av lin. Vi hoppas på fortsatt samarbete.

*Karin Persson
Ordförande Skånelin*

SKÅNELIN HYR UT:

Häcklor (Gåva från H. Zienkiewicz familj) uthyres veckovis mot kvitto.

En avgift på 1500 kronor erläggs om häcklorna ej är återlämnade på avtalad tid.

Rötningsbassäng, 14 dagar pris 200.

Elektrisk spinnmaskin 1 vecka pris 100

Kontakta Karin Persson ordf.

Hemslöjden i Sverige firar 100 år

Det har väl inte undgått någon att det är hemslöjdens år i år och att SHR (Svenska Hemslöjdsföreningars Riksförbund) firar de hundra åren med utställningar och evenemang runt om i landet.

För min del var Djurgården målet när jag for till Stockholm för att se på utställningarna som ordnats på Prins Eugens Waldemarsudde, Liljevalchs konsthall och Nordiska museet. Jag ska återge lite från de två först nämnda utställningarna.

Efter att jag tagit färjan från slussen till Djurgården hade jag tänkt promenera ut till Waldemarsudde. Jag hade god tid på mig innan de slog upp portarna, men åskan

mullrade betänkligt så jag tog spårvagnen istället. Utanför satt och stod en del damer, så vi visste vad allas mål var, nämligen utställningen.

"Lilly och Prinsen" - ett arrangemang som gjorts i samarbete med föreningen för Svensk hemslöjd. Den föreningen bildades 1899.

Först lite historik

Lilly med efternamnet Zickermann, var en av svensk hemslöjds pionjärer. När hon såg hur den industriella framställningen av textilier förvanskades insåg hon att den traditionella hantverksmässiga slöjden måste bevaras men också utvecklas och anpassas till moderna behov. Man ville värna om svensk folkkultur. Hon insåg att hon behövde hjälp, så hon vände sig till Prins Eugen, Kung Gustav V:s bror, som välvilligt ställde upp och var sedan föreningens ordförande i 40 år.

Foto fick inte tas, så jag får försöka beskriva med ord vad man fick se och uppleva.

På utställningen kunde man följa Lillys pionjärbete, där hon med kamera for runt med häst och vagn för att dokumentera den svenska slöjden runt om i landet. Det var stora apparater hon drog iväg med.

Hon hade gjort ungefär följande uttalande. -" De säger att jag inte kan fotografera, men någon får göra det, om det skall bli gjort." I en monter kunde man se korrespondensen mellan henne och prinsen. Endast en bråkdel av alla dessa färglagda mönster av olika

Textilier från Sveriges alla hörn kunde man se. Det var naturligtvis massor från Skåne.

I ett av rummen, kunde den som ville brodera fritt på en textil, som kunde bli hur stor som helst eftersom den låg där under hela utställningen.

Stora textilkonstnärers verk var representerade, såsom Märta Måås - Fjetterström som exempel Svarta Trädgårdsmattan och Ordspråksmattan som Barbro Nilssons mattor, ja det var de som jag mest kommer ihåg.

Där visades en gammal svartvit film nonstop, där man dokumenterat allt handslöjdande. Det var kvastbindning av björkris, klippning av fåren och slutprodukten färdigt garn och textil, spånkorgs och ene och granriskorgs tillverkning. Man fick se hur man bar sina färdiga alster på ryggen och i kontar till förläggarna för vidare distribution. Linberedning, där stod de inte och mätade så att de hade linet rotjämnat! De var sannerligen inte utklädda, men kvinnorna hade huckle på huvudet och långa kjolar med förkläde, karlarna byxor och skjorta. Inga bara överkroppar här inte! Den utställningen pågår från 6 juni till 16 september.

Hemslöjden på Liljevalchs

Detta är ett samarbete mellan Liljevalchs och SHR och Sveriges hemslöjdkonsulenter.

Den utställningen var en färgsprakande hemslöjdsfest, där huvudattraktionen var:

"Ser du träden för alla löven"

Alla som ville hade fått skapa ett

löv med förutbestämt mått.

Vid den guidade visningen berättades det att vikten på varje löv fick inte överskrida 10 kg, men de gränserna hade sprängts av flera slöjdare. Man hade inte gjort någon gradering utan löven hade hängts upp allt eftersom de kommit in. Det var snidat, svarvat, broderat, vävt, stickat, flätat. Man kunde gå länge och titta.

Löven auktioneras på Tradera och pengarna går till en trädplantering i tredje världen.

Där fanns folkkonst från våra invandrare. Mycket slöjd, snidat, svarvat, flätat o.s.v.

Korgar som jag fäste mig vid var knuta korgarna, jag har en gammal själv, där står det -:67 i botten. Priset på korgarna på utställningen var 3000 kr respektive 2500 kr. Där var även mycket textilt hantverk som var till salu.

Där var anordnat en verkstad där man kunde prova på olika slöjdtekniker. Det var ett bra tillfälle för barn att få prova på sin kreativitet. Den dagen jag var där, fick de som ville göra rep. Materialet de fick var klippta trasor, samma som man har när man väver mattor. Kön var

lång av både barn och vuxna. Den nya "altartavlan" hade helt andra förebilder än vi brukar vara vana vid. Överst var Pippi Långstrump och nedanför var Zlatan och Anita Ekberg. Utställningen pågår mellan 6 juni och 2 september

Karin Persson

En dag på Nordiska Museet

Jag hade förmånen att vistas två dagar på Nordiska museet och demonstrera en damastvävstol. I museets stora hall var en färgstark utställning av museets gamla vävnader och nytillverkade vackra imponerande vävnader. Vi var 45 deltagare från olika delar av Sverige som representerade med olika vävnader på utställningen.

Dessutom var Sätergläntan, Konstfack och HV Skolans elever inbjudna att delta.

Där fanns också ett antal vävstolar med olika uppsättningar, som demonstrerades.

Olika kurser ordnades och det gick också bra att prova på själv.

Det var några spännande och inspirerande dagar.

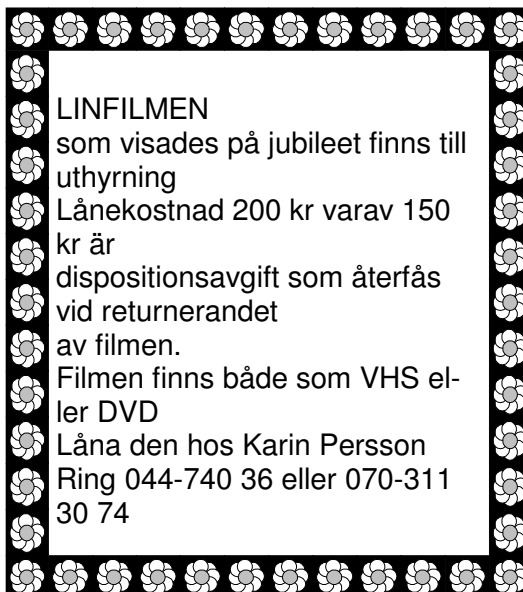
Så jag åkte hem till Skåne med en erfarenhet rikare.

Elsa Persson

Årets linsådd och skörd

När jag skriver detta skiner solen där ute, det är varmt och man hör surret från skördetröskorna i bakgrunden.

Linet såddes i slutet av april och i början på maj. I Strö såddes det vitblommande Henryk och Natasja och på Ugerupsdal såddes Ilona. Regnet uteblev och jag var bekymrad eftersom linet här i Strö växte på en stenig grusbacke. Sedan kom det lite småskvättar regn. Alla klagar på att det kommit så mycket regn denna sommar och vi har in-

LINFILMEN
som visades på jubileet finns till uthyrning
Lånekostnad 200 kr varav 150 kr är
dispositionsavgift som återfås vid returnerandet av filmen.
Filmen finns både som VHS eller DVD
Låna den hos Karin Persson
Ring 044-740 36 eller 070-311 30 74

te fått en enda rejäl rotblöta. 25 mm två gånger som mest. Ogräs rensade jag, baldersbrå och åkervinda. Ligga på knä gick inte för stenarna var för hårda. På Ugerupsdal finns tillgång till bevattning, det gör de när de ändå bevattnar sina grönsaker. De ville tvunget gödsla för marken är så mager. Jag drog på det men kunde inte säga nej. Detta i kombination med bevattning gjorde att linet växte för fort och blev ganska grovt medan linet här i Strö blev fint och tunt och de grova stjälkarna uteblev. Vävstolsmuseet i Glimåkra fick ett par kärvar, som de skulle ha till familjedagar då de vävde med växter.

Jag skickade e-post till alla som jag har adresser till när det var dags att rycka och dessutom hade vi information på hemsidan, men ingen hörde av sig, så man ska kanske sluta odla lin till Skånelins medlemmar.

Andra veckan i augusti blev det sista linet ryckt, det som min son ska tröska, så det är på tork i ett uthus. Barnbarnen har hjälpt till att rycka. Hjälp med fröreppning har jag också fått. Jag håller på att vattenröta lin från i fjor, med plast över blir det väldigt varmt och går fort. Men det är ju en annan historia.

Karin Persson

1600-talsmarknad Med kolmila vid Svarta bergen och Hjertasjön.

Jag hade blivit uppringd och tillfrågad om vi kunde visa hur man bereder lin på denna marknad, som skulle gå av stapeln den 27 –28 juli

Varför heter det "Svarta Bergen"?

Jo, här finns nämligen en av de största stenindustrierna vi har i Sverige, där man bryter diabas en helt svart sten, som många konstnärer använder till sina alster, både till offentlig och privat utsmyckning.

Diabas innehåller
25 –30 % pyroxen
10 % amfibol
5 % biotit
2 % apatit
45 – 50 % plagioklas
5 – 10 % järn –titan
1 kbm från Högghults stenbrott kostar i genomsnitt 22 000 kronor och väger 2 980 kg. Det är 180 kg mer per kbm jämfört med vanlig granit.

Om ni har vägarna förbi så åk till Högghult. Där finns ett utemuseum, där man kan bl.a. se stenbrotten. Slår man på de utställda stenarna så "sjunger" eller "klingar" de.

Vi kom till marknadsplatsen, Britt-Marie och jag, som låg underbart vid Hjertasjöns strand. Stånden hade ställts upp. Det var bara för oss att plocka fram vårt lin och börja visa.

Där var många danskar och som bekant så heter lin hør på danska. Engelska, tyska och franska kunde vi också få prata om vi ville eller kunde med marknadsbesökarna.

Klockan tio satte man fyr på kolmilan, som sedan skulle vaktas dag och natt ungefär en vecka framöver. Samtidigt avfyrades ett antal skott från de tidsenliga kanorna av de svenska karolinnerna behjälpliga av sina danska vänner. Röken efter avfyrningen låg tät över marknadsområdet. Det sköts ett antal gånger till. De underhöll även med musik på modeller av äldre instrument under taktfast marscherande.

Jag hade nyskördat färskt lin med. Vi fortsatte vår visning och berättade, bråkade, skäktade och häcklade. Har man gjort det några gånger vet man till slut inte vad man sagt. Sedan kom dagens överraskning Där kom en kvinnlig reporter från Radio Kristianstad och frågade om hon kunde få intervjua oss. Jag var helt oförberedd och så gick det rakt ut i etern. Jag försökte göra så mycket reklam jag kunde för Skånelin plus då berätta om linberedning. Vi har länkat över det till Skånelins hemsida, så där kan man lyssna på det . Det finns under rubriken Information, press.

Det är alltid roligt att träffa nya människor och göra nya bekantskaper. Där kom överraskande en man i medelåldern och frågade var man kunde köpa linnelakan. Det enda jag kunde hänvisa till var Klässbols linneväveri, eftersom jag hade varit där nu i sommar och sett att de hade påslakan i linne.

När jag skulle åka hem kom den

manlige marknadsgeneralen och gav mig en stor kram för att vi deltagit. Han luktade ganska mycket svett, dessutom rök från kolmilan och kanonen. Ingen angenäm doft precis, men jag sade inget. Dagen efter var Gunbritt och Ulla där

Karin Persson

1600-tals marknaden den 28 juli

För tredje gången (tidigare 2008, 2010) arrangerade föreningen Svarta Bergen marknaden. Där fanns marknadsstånd där försäljare sålde mat och hantverk med anknytning till 1600 talet. Skånelin fanns representerat i ett av stånden. Vi hade med oss bråka, skäktstol med kniv, häcklor, spinnrock och lin. Besökarna kunde också köpa kokt och rå linolja samt linbuketter. Många stannade och tittade och pratade om sina egna erfarenheter av linberedning. Barnen var mycket intresserade. Man förstår att det är vanligt med skäktnivar och spinnrockar i hemmen, men många vet inte vad det är, och hur de ska användas. Det fanns också en hel del bråkor i uthusen. På marknadsplatsen fanns också en tänd kolmila. Det gick att köpa kolbullar (stekt fläsk i en rågbulle), vilket var vanlig mat för kolarna förr. Under dagen hördes kanonskott från de danska och svenska soldaterna. Detta var ju snapphanetrakter! Ulla Nilsson och jag var i ståndet den 28 juli.

Gunbritt Falkman

Linaktiviteter

SEPTEMBER

1600 tals Marknad VÄ

Lördag 15 sept. kl. 10.00—16.00

Oktober

Öppet hus **INSTÄLLT**

Mer info sidan 1.

NOVEMBER

Hushållnings sällskapet **SKÅNEJUL**

Torsdag 22 nov. kl. 12.00 -
20.00

Fredag, Lördag 23 - 24 nov.

Kl. 10.00 - 18.00

Söndag 25 nov. kl. 10.00 -16.00

Vill du bli medlem i Skånelin?

Skånelins syfte är;

- * att sprida information om spånads- och oljelin
- * att vara kontaktorgan för alla linvänner
- * att ge medlemmarna så goda villkor som möjligt vid bråkning och skäktningsarbeten i föreningens "Brydestua"

Årsavgiften är 100 kr/ år samt 50 kr för varje övrig familjemedlem som vill vara med i föreningen.

Årsavgiften sätter du in på bankgiro 386—3008

Hittat material vid inventering ej daterat. Gäller det än?

Förspill ej ett dyrbart arv!

Linhanteringen är en av våra värdefullaste tillgångar såväl för våra hem som för hela vårt land.

Varför?

Det förenar inom sig höga eko-

nomiska och ideella värden.

För Hemmet.

Från 1/6 tunnland mark erhålles lingarn för inslag till:

6 st. lakan 2½ - 150 mtr.;

6 st. dukar 3 — 150 mtr.;

2 duss. servietter 60 -60;

3 duss. handdukar 70 -90;

Utsäde: 4 kg. linfrö.

För Landet.

Vi importerar lin för millioner då vi själva kunna frambringa den allra högsta kvalitet och då samtidigt bereda arbete åt tusental, vilken arbetsförtjänst nu kommer andra länders folk tillgodo.

Giver arbetsförtjänst å tider då jordbrukaren ej har annan förtjänst.

IDEELLA VÄRDEN

Det skapande och uppbyggande som ligger uti linhanteringen och hemslöjden skänker en arbetsglädje knappast jämförlig med något annat arbete.

Vad är icke arbetsglädje för en tillgång?

Hemslöjd är husflit och när den samlar familjens medlemmar vid spinnrockens sagomättande surr eller vävens friska dunkande smyger sig förnöjsamhet i sinnet. Från mödrar har det kommit till döttrar **måste** det få gå.

Sveriges Allmänna Linodlingsförening
Västerås

Kristina Schlyter

- Ni hittar vår hemsida på INTERNET!
www.skanelin.se
- Här finns aktuell information och bilder från våra aktiviteter-
- Vill du skicka e-post till någon i styrelsen ? Skriv till:info@skanelin.se